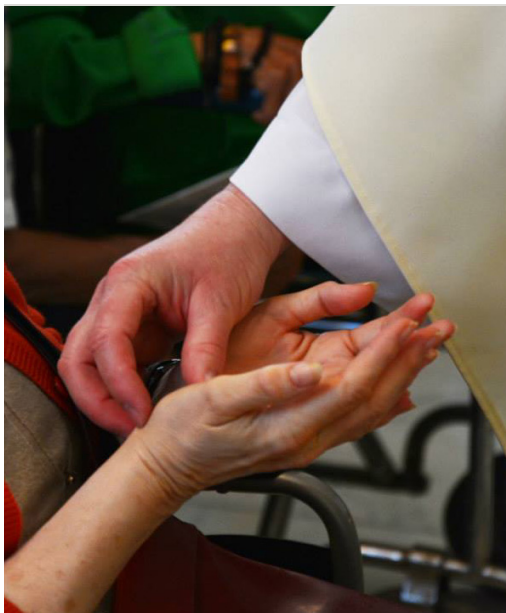

FOAIE PAROHIALĂ

APRILIE 2025

tel.0214136570; e-mail: pr.mihai.martinas@hotmail.com; www.catholicamd.ro

SACRAMENTUL UNGERII BOLNAVILOR

(I)

Există două sacramente ale vindecării: unul, destinat bolii spirituale, și aici vorbim despre Sacramentul Pocăinței. Celălalt, destinat bolii fizice, este Sacramentul Ungerii bolnavilor.

În trecut i se spunea „Ungerea de pe urmă”, interpretată de unii ca fiind administrată numai când moartea era inevitabilă și administrarea sacramentului era amânată până când nu mai exista speranța însănătoșirii, ca să nu îi sperie pe bolnav și ca să nu îi întristeze rudele și prietenii.

Astăzi, trebuie să evităm extremele: cea care spune că este destinat doar muribunzilor și cea care afirmă că este doar pentru harul vindecării.

Ungerea bolnavilor este un sacrament care este administrat pentru o boală gravă; din acest motiv nu poate fi administrat muribunzilor decât în caz de boală. Dacă ar fi destinat doar celor care urmează să moară, atunci ar fi administrat și unui criminal aflat pe eșafod. Dar acest lucru nu se întâmplă; în cazul celor condamnați la moarte nu

există speranța vindecării fizice sau trupești, pe care acest sacrament o presupune, de aceea ei vor fi doar spovediți și împărtașiți.

Ungerea bolnavilor nu este un sacrament exclusiv pentru cei aflați în pragul morții. **În liturgia acestui sacrament, preotul nu menționează moartea, ci se roagă pentru însănătoșirea trupului și a sufletului.**

Textul biblic care stă la baza acestui sacrament spune: „*Este cineva dintre voi bolnav? Să-i cheme pe preoții Bisericii și ei să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului! Iar rugăciunea făcută cu credință îl va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica, iar dacă a săvârșit păcate, i se vor ierta*” (Iacob 5,14-15). Așadar, nu spune: „Dacă este cineva pe moarte!”, ci „dacă este bolnav”.

De aici se vede că aceia care beneficiază de acest sacrament nu sunt neapărat în pragul morții, ci bolnavi. Bolnavul este descris ca fiind în drept să-i cheme pe preoții Bisericii. Sfântul Iacob mai spune că „**rugăciunea făcută cu credință îl va mântui pe cel bolnav**”, aceasta fiind latura fizică a sacramentului, iertarea păcatelor fiind latura spirituală.

Scopul sacramentului derivă clar din faptul că persoana este bolnavă, nu doar trupul, nu doar sufletul. Toate sacramentele au în vedere omul întreg, alcătuit din materie și spirit.

Boala are consecințe spirituale: nimeni nu poate avea trupul bolnav fără a avea sufletul tulburat. De aceea, Ungerea bolnavilor

este, într-o anumită măsură, psihosomatică. De aceea, omul bolnav cere să ne rugăm pentru el, ca să fie liniștit și împăcat sufletește și, dacă Domnul vrea, să-i vindece și boala trupească de care suferă.

O boală gravă ne pune în imposibilitatea de a avea prilej de a păcătui. **Voința de a păcătui este slăbită prin neputința fizică. Omul crede că el a părăsit patimile, când, de fapt, acestea l-au părăsit pe el.** Acest moment de detașare forțată de farmecul și de ispita lumii constituie întotdeauna o ocazie de a primi har.

Apropierea morții subliniază unicitatea personalității omului. În timpul vieții, ne pierdem în mulțime, în anonimatul ei, în masă, în tovărășie. Dar apropierea morții confruntă sinele cu sine: **Eu sunt – unic – răspunzător de fiecare gând, cuvânt și faptă a vieții mele.** Sufletul începe să se vadă așa cum este în realitate, iar Dumnezeu, în milostivirea Sa, a pregătit un sacrament pentru acest moment teribil când omul se confruntă cu povara păcatelor sale.

Boala destramă vraja care spune că plăcerea este totul, sau că ar trebui să construim hambare tot mai mari, sau că viața nu face doi bani dacă nu e trepidantă. Boala ne permite să ne reconfigurăm scara valorilor, iar harul lucrător ne luminează să înțelegem zădărnicia multor ambiții: „*Așadar, ce i-ar folosi omului de-ar câștiga lumea întreagă, dacă și-ar pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?*” (Matei 16,26).

În fața bolii, apare o diferență enormă între un credincios și un

necredincios. Necredinciosul se teme de pierderea trupului, credinciosul se teme de pierderea sufletului, știind că destinul trupului va fi cel al sufletului. **Pentru necredincios, această lume înseamnă totul, iar moartea îl lipsește de tot ceea ce există; pentru credincios, această lume nu este decât scara prin care sufletul urcă în Împărăția lui Dumnezeu.**

Prin urmare, pentru credincios, moartea nu amenință niciodată întreaga sa ființă. Toată viața, necredinciosul înaintea spre moarte; dar credinciosul se îndepărtează de ea. Pornește de la faptul că trebuie să moară și să dea socoteală despre cum a trăit. Știind că va muri își rânduieste viața în consecință.

Creștinul, fiind însemnat cu semnul morții lui Cristos - semnul Crucii de la Botez - vrea să ducă o viață de renunțări, de mortificări, ceea ce înseamnă moartea eului, pentru ca viața în Cristos să fie mai vizibilă și mai rodnică.

De aceea, Biserica recomandă o repetiție zilnică în vederea marelui eveniment sau mărunte morți cotidiene în pregătirea celei finale. Așa cum sculptorul care lucrează într-o bucată de marmură folosește dalta: la început, taie bucăți mari, apoi, mai mici; în fine, ajunge la punctul unde este suficient să șteargă cu mâna pentru ca sculptura să-și dezvăluie chipul. Tot așa, la început, sufletul trebuie să treacă prin mortificări grele, apoi prin detașări mai rafinate și mici morți cotidiene până când, în sfârșit, se dezvăluie imaginea divină. Fiindcă **mortificarea este recunoscută**

drept o „exersare” a morții.

Drept dovadă că Biserica ia foarte în serios harul sau viața divină din suflet, liturgia numește „naștere” ziua morții sfinților. Lumea sărbătorește ziua în care omul s-a născut pentru viața pământească; Biserica sărbătorește ziua în care omul se naște pentru viața veșnică, ziua Botezului.

Acest lucru nu înseamnă că pentru un creștin moartea nu este lipsită de spaime. Rămâne ceva extrem de înfricoșător. Dacă moartea ar fi doar un dat fizic, nu ne-am teme de ea; teama noastră provine din faptul moral că noi știm că nu ar trebui să murim. Ne temem de moarte fiindcă ne dăm seama că ea nu făcea parte din planul inițial al lui Dumnezeu. Creștinul muribund știe că judecata particulară, în clipa

morții, îi va dezvălui sensul vieții sale, iar judecata universală, la sfârșitul timpului, va dezvălui felul în care a trăit pe pământ.

Moartea nu este o simplă eliberare a sufletului de poverile și limitele trupului și trecerea într-o stare pur spirituală. Nu, acest lucru ar ignora învierea trupului. Trupul a avut rolul și partea sa în virtuțile și în viciile sufletului; de aceea, după moarte, își va asuma o calitate corespunzătoare calității sufletului. Dacă într-un pahar de sticlă se toarnă lichid verde, paharul pare verde. Dacă lichidul turnat este roșu, paharul pare roșu. Tot așa, când răul este turnat în suflet, trupul preia calitatea răului și va fi într-o stare de corupție neschimbătoare, însă trupul persoanei care moare în stare de har va avea parte de gloria sufletului.

Noi nu știm ce va fi acest trup glorificat, însă ceea ce știm este că va fi pe măsura unui „cer nou” și a unui „pământ nou”, despre care stă scris în Cartea Apocalipsei. Când sufletul părăsește trupul la moarte, el nu se desparte complet de sfera trupească. Sufletul încă are tendința de a se uni cu trupul. Urma sufletului rămâne în trup, iar sufletul, într-o oarecare măsură, poartă în sine trupul.

Pentru a înțelege Sacramentul Ungerii bolnavilor nu trebuie să pierdem din vedere că viața este dublă: biologică și spirituală. Prin urmare, și moartea este dublă, a trupului și a sufletului. Trupul poate fi viu, dar sufletul mort din punct de vedere spiritual. Este cazul cuiva aflat în păcat de

moarte și înstrăinat de Dumnezeu; cineva poate fi foarte sănătos din punct de vedere fizic, să plesnească de sănătate, cum se spune, dar să fie mort sufletește, deoarece are pe suflet păcatul de moarte, nu are viața spirituală, deci este departe de Dumnezeu.

Una dintre pedepsele pentru păcatul strămoșesc este moartea trupului. Sufletul, îndepărtându-se de Dumnezeu, și-a pierdut dominația pe care o exercita odinioară asupra trupului.

Când sufletul păcătos își redobândește starea de har, are, în mod potențial, puterea de a învia și de a refăce trupul, dar refacerea propriu-zisă este amânată până în ziua de pe urmă. Sfârșitul perfect al lumii, învierea morților, va fi și opera noastră: vom învia cu trupul și cu sufletul.

În starea sa actuală, trupul întristează adesea sufletul. Îl stânjenește în zborul său drept. Seamănă cu o colivie care împiedică sufletul, ca un porumbel, să-și ia zborul spre Dumnezeu. **Boala apasă și mai greu, făcând ca uneori sufletul să devină letargic. Și tocmai aici intervine Sacramentul Ungerii bolnavilor: administrarea acestuia permite sufletului să fie liber, fie prin vindecare trupului, fie, în cele din urmă, liber față de trup prin moarte, cu toate urmele păcatului șterse. Iată, așadar, scopul acestui sacrament!**

Cateheză prelucrată după: Cartea sacramentelor; Cele șapte Taine ale Bisericii, a Arhiepiscopului Fulton J. Sheen